

390.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 11 maja 1923 roku

w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zezwolenia na emisję obligacji komunalnych i obligacji mieszkaniowych Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu.

Na zasadzie art. 8 pruskiego rozporządzenia dla wykonania kodeksu cywilnego z dnia 16 listopada 1899 r. (Zb. ustaw pruskich str. 563) oraz na zasadzie art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 75, poz. 511) Rada Ministrów upoważnia Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zezwolenia na emisję obligacji komunalnych i obligacji mieszkaniowych Komunalnego Związku Kredytowego.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Sikorski*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

391.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 4 maja 1923 r.

w przedmiocie jednolitego tekstu przepisów ustawowych o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. № 49, poz. 299), art. 5 ustawy z dn. 18 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. № 46, poz. 279), art. 10 ustawy z dn. 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 33, poz. 263), art. 8 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 31, poz. 189) oraz art. 27 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 44, poz. 296) zarządza się co następuje:

§ 1. Ogłasza się tekst jednolity przepisów ustawowych o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (załączniki 1, 2 i 3 do niniejszego rozporządzenia).

§ 2. O ile § 4 niniejszego rozporządzenia nie stanowi inaczej, należy w myśl art. 21 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 44, poz. 296) w przypadkach, w których do dnia 23 kwietnia 1923 r. (włącznie) nie dokonano wymiaru podatku spadkowego stosować załączone „Przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn” w granicach następujących:

1) na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego, jak również na obszarze województwa białostockiego — z wyłączeniem powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz z wyłączeniem części powiatu bielskiego, obejmującej gminy: białowieską, masiewską i suchopolską — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 21 czerwca 1920 r. (włącznie) nie

zapadła decyzja władzy skarbowej o należności podatku spadkowego (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. № 49, poz. 299);

2) na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jak również w części województwa białostockiego, obejmującej powiaty: grodzieński i wołkowyski tudzież gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 30 sierpnia 1921 r. (włącznie) nie zapadła decyzja o należności podatku spadkowego, powzięta bądź przez władzę skarbową, bądź przez sąd przy zatwierdzeniu testamentu lub spadkobrania z prawa (§ 6, ustęp drugi, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r., Dz. U. R. P. № 71, poz. 476);

3) na obszarze powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i braclawskiego — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 8 listopada 1922 r. (włącznie) nie zapadła decyzja o należności podatku spadkowego, powzięta bądź przez władzę skarbową, bądź przez sąd przy zatwierdzeniu testamentu lub spadkobrania z prawa (§ 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r., Dz. U. R. P. № 96, poz. 886).

§ 3. Załączone „Przepisy” będą stosowane — o ile § 4 niniejszego rozporządzenia nie postanawia inaczej — do aktów darowizny, zdziałanych:

- a) poczynszy od dnia 7 lipca 1920 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 1 § 2 niniejszego rozporządzenia (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. № 49, poz. 299);
- b) poczynszy od dnia 1 października 1921 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 2 § 2 niniejszego rozporządzenia (§ 6, ustęp pierwszy, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r., Dz. U. R. P. № 71, poz. 476);
- c) poczynszy od dnia 9 grudnia 1922 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 3 § 2 niniejszego rozporządzenia (§§ 3 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r., Dz. U. R. P. № 96, poz. 886).

§ 4. Art. 32 „Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn” należy stosować:

- a) według tekstu ogłoszonego rozporządzeniem z dnia 2 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 49, poz. 300), o ile czyny karygodne, przewidziane w powołanym artykule, popełniono w okresie od dnia 7 lipca 1920 r. do dnia 9 maja 1922 r. (włącznie);
- b) według tekstu, ogłoszonego rozporządzeniem z dnia 15 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 88, poz. 796), o ile takie czyny karygodne popełniono w czasie od dnia 10 maja 1922 r. do dnia 7 maja 1923 r. (włącznie);
- c) według tekstu, ogłoszonego rozporządzeniem niniejszym, o ile takie czyny karygodne popełniono w czasie od dnia 8 maja 1923 r. (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. № 49, poz. 299; obwieszczenie w № 55 Dz. U. R. P. z 1920 r., poz. 345, art. 8 i 11 ustawy z dnia 31 marca 1922 r.,

Dz. U. R. P. № 33, poz. 263; art. 18 i 28 ustawy z dnia 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. № 44, poz. 296).

§ 5. W zakresie opodatkowania spadków i darowizn obowiązują prócz załączonych „Przepisów” jeszcze postanowienia następujące: art. 19; art. 20, ustęp trzeci zdanie pierwsze, oraz art. 21 do 25 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 296).

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu z dnia 4 maja 1923 r. poz. 391.

PRZEPISY

o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Art. 1. Opodatkowaniu w myśl niniejszych przepisów podlega nabycie majątku w drodze spadku, legatu lub darowizny.

Art. 2. Wymiarowi podatku od darowizn nie podlegają:

- zapomogi, udzielone przez Państwo lub związek samorządny na cele użyteczności publicznej;
- tantjemy, gratyfikacje i t. p. wynagrodzenia, które pracodawca przyznaje swemu pracownikowi, o ile przedmiotem tego rodzaju darowizny nie jest nieruchomości;
- akty nadania ziemi darmo żołnierzom wojska polskiego na mocy art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. R. № 4 poz. 18 z 1921 r.);
- akty nadania ziemi grupom żołnierzy, zrzeszonym w spółki ziemskie (art. 5 powołanej ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r.), o ile nadanie nastąpiło darmo;
- akty pomocy bezpłatnej, wymienione w p. 1 i 2 artykułu 8 powołanej ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r.

Minister Skarbu może zwolnić od podatku spadkowego lub podatku od darowizn zapisy i darowizny, mające na celu utworzenie fundacji dla niesienia pomocy inwalidom wojska polskiego, jak również przejście majątku na rzecz istniejących już fundacji lub zrzeszeń tego rodzaju, na podstawie rozporządzeń ostatniej woli lub aktów darowizny. To samo dotyczy darowizn, zdziałanych przez fundację lub zrzeszenie tego rodzaju na rzecz inwalidów wojska polskiego.

Art. 3. Za podstawę wymiaru przyjmuje się czystą wartość nabytego majątku.

Wartość czystą oblicza się przez potrącenie długów i ciężarów od wartości ogólnej.

Celem wymierzenia podatku spadkowego lub od darowizny władza skarbową ustala szacunek przedmiotów spadkowych lub darowanych według ich stanu w dniu otwarcia spadku lub zdziałania czynności prawnej między żyjącymi, podlegającej podatkowi, a według wartości w czasie, w którym

władza skarbową ustala szacunek; w razie zaś wcześniejszej sprzedaży przedmiotu spadkowego lub darowanego — według wartości w czasie sprzedaży.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

Art. 4. Prawa, co do których zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze istnieją, lub czy są wykonalne, wlicza się do podstawy wymiaru według ich przypuszczalnej wartości.

Art. 5. Wartość świadczeń powtarzających się ustala się w sposób następujący:

- W razie ustanowienia ich na wieczne czasy za podstawę wymiaru służy iloczyn z pomnożenia wartości rocznej przez 25.
- Jeżeli zobowiązanie do takich świadczeń ma trwać do terminu, oznaczonego kalendarzowo, podstawę wymiaru stanowi wartość skapitalizowana według załączonej tablicy.
- Gdy zobowiązanie ustanowiono na czas nieoznaczony, jednak nieograniczony do czasu życia jednej lub więcej osób, to za podstawę wymiaru przyjmuje się iloczyn z pomnożenia wartości rocznej przez $12\frac{1}{2}$.
- Jeżeli w przypadkach, określonych w ustępie c), oznaczono kalendarzowo termin, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, oblicza się podstawę wymiaru za czas do tego terminu w sposób podany w ustępie b), za czas dalszy w sposób podany w ustępie c), nigdy jednak w sumie wyższej, niż podana w ustępie a).
- Gdy trwanie zobowiązania ograniczone jest do czasu życia jednej osoby, za podstawę wymiaru służy wartość skapitalizowana, obliczona według wieku osoby, z której śmiercią zobowiązanie gaśnie.

Wartość ta równa się przy wieku:

	lat 15 lub mniej	18-krotnej
wyżej „ 15	do 25	lat 17
„ „ 25	„ 35	„ 16
„ „ 35	„ 45	„ 14
„ „ 45	„ 55	„ 12
„ „ 55	„ 65	„ $8\frac{1}{2}$
„ „ 65	„ 75	„ 5
„ „ 75	„ 80	„ 3
„ „ 80		„ 2

rocznej wartości.

- Gdy trwanie zobowiązania zależy od życia dwu lub więcej osób, to wartość skapitalizowaną oblicza się według wieku osoby najstarszej lub najmłodszej stosownie do tego, czy zobowiązanie ma zgasnąć z chwilą zgonu osoby, która umrze pierwsza lub z chwilą śmierci osoby, która umrze ostatnia.

Przepisy powyższe dotyczą również obliczenia wartości użytkowania.

Roczną wartość użytkowania przyjmuje się w sumie, wynoszącej 4% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że niewątpliwą jest wartość wyższa lub niższa.

Art. 6. Jeżeli co do rzeczy, oddanych na skład, służy dwu lub więcej osobom solidarnie prawo rozporządzania, to w razie śmierci jednej z nich zachodzą

dzi celem wymiaru podatku spadkowego domniemanie prawne, iż te rzeczy należały do osoby zmarłej.

Jeżeli umówiono się, że prawo rozporządzania ma nie ten, na czyje imię rzeczy złożono, lecz wyłącznie inna osoba, natenczas w razie śmierci tej innej osoby zachodzi w zakresie wymiaru podatku spadkowego domniemanie prawne, że należały w całości do niej.

Powyższe postanowienia stosują się również do przedmiotów, znajdujących się w skrynkach depozytowych (safes), tudzież w razie oddania na skład pieniędzy z zastrzeżeniem zwrotu takiej samej sumy lub wogóle w razie złożenia rzeczy zamiennych z zastrzeżeniem zwrotu takiej samej ilości rzeczy tego samego rodzaju.

Postępowanie co do przeprowadzenia przeciwdowodu ustalone będzie rozporządzeniem.

Art. 7. Podatnik winien udowodnić istnienie i wysokość długów i ciężarów (art. 3), których potrącenia żąda.

Do długów i ciężarów zalicza się również koszty ostatniej choroby spadkodawcy o ile ich nie pokryto za jego życia z jego majątku, oraz koszty pogrzebu i nagrobka.

Celem obliczenia czystej wartości przedmiotu, poddanego użytkowaniu, nie potrąca się wartości użytkowania.

Art. 8. Podatku nie pobiera się, gdy czyta wartość otrzymanego majątku nie przewyższa a) 12.000.000 mk., o ile majątek przechodzi na małżonka lub zstępного, b) 4.000.000 mk., o ile majątek przechodzi na osobę, wymienioną w pozycji 5 załączonej taryfy, c) 600.000 mk., o ile przechodzi na osoby, wymienione w pozycjach 2, 3, 4 lub 6.

Również nie podlegają podatkowi: sprzęty pokojowe i kuchenne, pościel, odzież i bielizna, przeznaczone do użytku w gospodarstwie domowym spadkodawcy lub darującego, a przechodzące na małżonka lub krewnego w linii prostej, jeśli wartość ich nie przewyższa 6.000.000 mk.

Art. 9. Stopę podatku oznacza się według załączonej taryfy.

Celem wymierzenia podatku osobie, wymienionej w pozycji 1, należy od czystej wartości otrzymanego majątku potrącić sumę, równającą się najwyższej kwocie bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości. Od reszty wymierza się podatek według stopnia wartości, pod który podpada cała czysta wartość otrzymanego majątku, od sumy potrąconej zaś ten podatek, który przypada według stopnia wartości bezpośrednio poprzedzającego.

Przy pozycjach 2, 3, 4 i 6 należy wymierzyć podatek w ten sposób, aby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku nie mniej, niż zostaje z najwyższej kwoty bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości, po potrąceniu podatku przypadającego na ten stopień. O ileby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku mniej, niż wynosi kwota zwolniona od podatku w myśl art. 8, wymierza się podatek tylko w wysokości nadwyżki podstawy wymiaru ponad kwotę zwolnioną.

Co do uwzględnienia kwot już poprzednio wymierzonych przez władzę skarbową lub uiszczonych

bez takiego wymiaru stosuje się odpowiednio artykuł 12 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 44, poz. 296).

Art. 10. Jeżeli majątek przechodzi na dwie lub więcej osób, to oblicza się podatek co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku, jemu przypadłej.

Art. 11. Artykułu 8 oraz pozycji 1 taryfy, o ile dotyczą małżonka, nie stosuje się, jeżeli w chwili otwarcia spadku lub zdziałania darowizny małżeństwo było rozwiązane lub małżonkowie byli rozłączeni co do stołu i łoża.

Art. 12. Pokrewieństwo lub powinowactwo, określone w taryfie, uznaje się także wówczas, gdy wynikało ze związków nieślubnych.

Dziecko nieślubne, przysposobione przez swego ojca lub swoją matkę, należy do osób, wymienionych w taryfie pod poz. 1.

Art. 13. O ile majątek, który fundacja, zakład, zrzeszenie lub związek samorządny otrzymały na podstawie rozporządzenia ostatniej woli lub darowizny, nie jest przeznaczony na cele dobroczynne, ani na cele nauki lub nauczania, Minister Skarbu zezwoli na wniosek podatnika, by wymiar nastąpił podług stopy wskazanej w poz. 5 taryfy, jeżeli cel, na który majątek jest przeznaczony, ma ważne znaczenie dla dobra ogólnego.

Minister Skarbu może na wniosek podatnika zezwolić na zastosowanie stopy, wskazanej w pozycji 5 taryfy, także wówczas, gdy fundacja, zakład, zrzeszenie lub związek samorządny ma siedzibę zagranicą, a zachodzą warunki podane w powołanej pozycji 5 lub w części pierwszej niniejszego artykułu.

Art. 14. Jeżeli ten sam darujący z tym samym obdarowanym zawarł dwie lub więcej umów, podlegających podatkowi od darowizn, natenczas podatek od każdej z tych umów wymierza się według stopy jednolitej odpowiadającej sumie podstaw wymiaru, obliczonych co do każdej umowy z osobna.

Powyższy przepis stosuje się odpowiednio jeżeli ktoś nabył majątek w sposób uzasadniający wymiar podatku spadkowego, a nadto zawarł ze spadkodawcą jedną lub więcej umów, podlegających podatkowi od darowizn.

Art. 15. Notariusz, spisując akt umowy, podlegający wymiarowi podatku od darowizn, ma zapytać strony, czy i o ile zachodzą okoliczności, uzasadniające zastosowanie art. 14 i odpowiedź stron podać w akcie.

Art. 16. Kwota podatku, o ile nie jest podzielna przez 100 marek, winna być zaokrąglona wwyż do pełnej setki.

Art. 17. Do zapłacenia podatku obowiązana jest osoba, która nabywa majątek w sposób podany w art. 1.

Art. 18. Gdy pewien przedmiot przypadł niepodzielnie (w częściach idealnych) dwu lub więcej nabywcom, to każdy z nich prócz podatku, przypadającego nań w myśl art. 17, obowiązany jest soli-

darnie z współnabywcami do zapłacenia podatków, które przypadają na nich z powodu nabycia tego przedmiotu; łączna kwota, której władza skarbowa może żądać od jednego z współnabywców, nie może jednak wynosić więcej, niż czysta wartość majątku przezeń nabytego.

Art. 19. Nadto może władza skarbowa żądać uiszczenia podatku:

- a) od dłużnika zapisu, o ile chodzi o podatek od legatu;
- b) od darującego;
- c) od notariusza albo urzędnika publicznego (państwowego lub samorządowego), o ile nie dopełnił obowiązku, ustanowionego dla notariuszów albo urzędów lub urzędników publicznych w przepisach niniejszych lub w przepisach wykonawczych, wydanych na ich podstawie;
- d) od osoby, którą uznano winną przestępstwa, przewidzianego w art. 31, o ile chodzi o kwotę, służącą za podstawę obliczenia grzywny, jeśli w myśl innych przepisów osoba ta nie jest obowiązana do zapłacenia kwoty wyższej.

Art. 20. Osobom, wymienionym w art. 18 i 19, służy prawo regresu przeciw obowiązany w myśl art. 17, a to: wymienionym w art. 18 według zasady, podanej w art. 1213 i 1214 kodeksu cywilnego Napoleona, wymienionym w art. 19 według zasady podanej w art. 1216 tegoż kodeksu. Powstanie prawa regresu powoduje przejście przynależności, połączonych z wierzytelnością Skarbu Państwa (art. 1692 powołanego kodeksu).

Dłużnik zapisu może legatarzuszowi potrącić podatek przy wydaniu zapisanego majątku.

Art. 21. Skarb Rzeczypospolitej oraz polskie zakłady państwowe, będące odrębnymi osobami prawnymi, są wolne od podatku spadkowego oraz od podatku od darowizn.

Art. 22. Urzędy stanu cywilnego są obowiązane przysyłać władzy skarbowej wyciągi z każdego aktu zejścia.

Urzędy gminne (wiejskie i miejskie) obowiązane są na żądanie władzy skarbowej udzielać wiadomości o stosunkach majątkowych osób zmarłych oraz o spadkobiercach.

Osoby, obowiązane do uiszczenia podatku, jak również wykonawca testamentowy, kurator spadku wakującego, dłużnicy spadkodawcy oraz osoby, w których posiadaniu znajdują się przedmioty spadkowe, mają na wezwanie władzy skarbowej dostarczyć danych, potrzebnych dla wymiaru podatku. Jeżeli obowiązany do dostarczenia danych jest małoletnim nieusamowolnionym lub bezwłasnowolnym, to obowiązku powyższego winien dopełnić ojciec lub opiekun.

Szczegółowe przepisy w przedmiotach, objętych niniejszym artykułem, wydane będą rozporządzeniem.

Art. 23. Szacunek majątku, od którego należy się podatek spadkowy, lub podatek od darowizn, ma być podany w sumie, wyrażającej wartość sprzedażną. Jeżeli suma podana, zdaniem władzy skarbowej, nie odpowiada wartości sprzedażnej, to władza skarbowa

ma wezwać podatnika do odpowiedniego podwyższenia podanej wartości, wyznaczając mu termin najmniej 2 tygodniowy do odpowiedzi. O ileby podatnik nie odpowiedział, lub jeżeliby ponowne jego oświadczenie pozostawiało wątpliwość co do trafności szacunku, władza skarbowa ustali wartość sprzedażną na podstawie opinii znawców, zaprzysiężonych przez sąd. Jeżeli wartość, w ten sposób ustalona, przewyższa wartość, podaną przez podatnika, więcej niż o trzecią część, to koszty tego ustalenia wartości poniesie podatnik.

Gdzie niema stale ustanowionych i zaprzysiężonych znawców sądowych dla odnośnego zakresu wiadomości, lub gdy liczba ich nie wystarcza, sąd na żądanie władzy skarbowej ustanowi stałych znawców i odbierze od nich przysięgę. Właściwość sądów w tych wypadkach oraz sposób ustanawiania, zaprzysięgania i wynagradzania znawców określi rozporządzenie.

Art. 24. Władza skarbowa wymierza podatek spadkowy i zawiadamia o wymiarze przez nakaz płatniczy.

Podatek spadkowy należy zapłacić w ciągu miesiąca od doręczenia nakazu płatniczego.

Kwoty, nieuiszczone w terminie, ściągnięte będą w drodze przymusowej, według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich.

Odwołanie (art. 29) nie odracza płatności.

Art. 25. W razie niespłacenia podatku w przepisany terminie pobiera się karę za zwłokę w wysokości 10% miesięcznie, począwszy od piętnastego dnia po upływie terminu płatności; przytem miesiąc zaczęty liczy się za cały.

Końcówki kwot zaległości oraz końcówki obliczonych kar za zwłokę, przenoszące 50 mk., zaokrągla się do 100 mk., a niższe opuszcza się.

Art. 26. Na wniosek podatnika zezwoli władza skarbowa — w razie potrzeby za odpowiednim zabezpieczeniem — na odroczenie płatności podatku lub jego części, albo na uiszczenie ratami najpóźniej w ciągu lat pięciu, jeżeli stwierdzi, że niezwłoczna zapłata byłaby dla podatnika ze względu na jego stosunki gospodarcze zbyt uciążliwa. Władza skarbowa cofnie lub ograniczy ulgi, udzielone z powyższego powodu, w razie odpowiedniej zmiany w stosunkach gospodarczych płatnika. Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności, lub na spłatę ratami, pobierane będą odsetki w stosunku 1/2% miesięcznie płatne zdołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu pobrana będzie kara za zwłokę, przewidziana w art. 25 od całej sumy, nieuiszczonej w terminie.

O ile chodzi o opodatkowanie majątku spadkowego, przechodzącego na zstępnych małoletnich lub na wdowę po spadkodawcy, władza skarbowa zbada z urzędu przed wysłaniem nakazu płatniczego — po uprzednim zasięgnięciu na żądanie płatnika opinii zaprzysiężonych znawców (art. 23) — czy zachodzi warunek określony w zdaniu pierwszym niniejszego artykułu, a w razie istnienia tego warunku zezwoli w nakazie płatniczym na odroczenie płatności podatku lub na uiszczenie ratami.

Art. 27. Przed uiszczeniem lub zabezpieczeniem podatku spadkowego nie może nastąpić bez zezwolenia władzy skarbowej ani przepisanie majątku spadkowego w księdze hipotecznej, ani uiszczenie długu przez dłużnika spadkodawcy, ani wydanie przedmiotów spadkowych, przechowywanych przez osoby trzecie. Dotyczy to również wydania przedmiotów, wymienionych w art. 6, oraz wypłaty sum ubezpieczenia, płatnych wskutek śmierci spadkodawcy.

Kto świadomie wbrew temu przepisowi uiszcza dług lub wydaje przedmioty wyżej wymienione, odpowiada za podatek, o ile on się należy od wierzytelności, umorzony przez uiszczenie lub od wydanych przedmiotów.

O ile z treści sporządzić się mającego aktu notarialnego lub dokumentu, co do którego notariusz ma uwierzytelnić własnoręczność podpisu, wynika przejście majątku wskutek śmierci, może notariusz sporządzić akt lub uwierzytelnić własnoręczność podpisu tylko za uprzednim zezwoleniem władzy skarbowej.

Art. 28. Od darowizny, zdziałanej w formie aktu notarialnego, uiszczyć należy podatek gotówką do rąk notariusza, który pobrane sumy wnosi do kasy państwowej.

Sporządzenie aktu notarialnego przed uiszczeniem podatku dopuszczalne jest tylko za uprzednim zezwoleniem władzy skarbowej.

W razie uchybienia powyższym przepisom, w szczególności w razie pobrania podatku w kwocie niższej, niż się należy, wymierza podatek władza skarbowa przez nakaz płatniczy (art. 24). Nadto notariusz ulega grzywnie, przewidzianej w art. 32.

Art. 29. Od nakazu płatniczego (art. 24 i 28) oraz od orzeczenia, którym nałożono grzywnę (art. 32) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Jeżeli tytułem podatku od darowizny (art. 28) uiszczono do rąk notariusza więcej, niż się należy, władza skarbowa zarządzi zwrot nadpłaty w razie wniesienia prośby o zwrot w ciągu lat trzech od uiszczenia. Jeżeli władza skarbowa dowiedziała się w tymże czasie w jakikolwiek inny sposób o nadpłacie, to zarządzi zwrot z urzędu.

Art. 30. Prawo do wymierzenia podatku ulega przedawnieniu z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym prawo to powstało. Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymierzenia podatku, o ile o nich podatnika urzędowo uwiadomiono.

Art. 31. Kto oświadcza świadomie nieprawdę celem udaremnienia opodatkowania spadku lub darowizny, lub spowodowania wymiaru w kwocie niższej, niż należy się według ustawy, staje się winnym występku i ulega w drodze sądowej grzywnie nie przewyższającej dziesięciokrotnej wysokości kwoty, na której utratę Skarb Państwa narażono. W razie okoliczności, szczególnie obciążających, może być wymierzona prócz grzywny kara więzienia do sześciu miesięcy.

Za podstawę obliczenia grzywny należy przyjąć podatek, ustalony w myśl art. 3.

Grzywna nie może przenosić przypadającego winnemu majątku, będącego podstawą wymiaru.

Pozbawienie wolności, zastępujące grzywnę w razie niemożności jej ściągnięcia, nie może przewyższać sześciu miesięcy.

Art. 32. Winni innego rodzaju naruszeń przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn — w szczególności niedopełnienia w wyznaczonym terminie obowiązku dostarczenia danych, potrzebnych celem dokonania wymiaru — podlegają grzywnie do wysokości 1,500.000 marek polskich. Grzywnę tę wymierza władza skarbowa.

Art. 33. Odpowiedzialność z art. 32 ulega przedawnieniu z upływem lat pięciu od dnia, w którym nastąpiło naruszenie ustawy. Prawo żądania grzywny już nałożonej przedawnia się z upływem lat pięciu od dnia, w którym orzeczenie karne stało się prawomocnem.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia grzywny, o ile o nich winnego urzędownie zawiadomiono. Od dnia przerwy przedawnienie biegnie na nowo; w razie odroczenia płatności rozpoczyna się bieg przedawnienia z dniem, do którego zapłatę odroczone.

Art. 34. Minister Skarbu ustali właściwość władz skarbowych do przedsięwzięcia czynności urzędowych w myśl przepisów niniejszych i przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie.

Minister Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami zarządzi, czy i jak urzędy publiczne (państwowe i samorządowe), w szczególności też notariusze, mają w inny jeszcze sposób, niż określono w przepisach niniejszych, współdziałać z władzami skarbowymi, celem opodatkowania spadków i darowizn.

Art. 35. Majątek, znajdujący się w kraju, wlicza się do podstawy wymiaru w całości, jeżeli spadkodawca lub darujący był w dniu otwarcia spadku lub zdziałania darowizny obywatelem Państwa Polskiego, lub miał zamieszkanie w kraju.

Jeżeli był cudzoziemcem i zamieszkiwał zagranicą, to znajdujący się w kraju majątek nieruchomości podlega opodatkowaniu bezwzględnie, ruchomy zaś o tyle, o ile nabywca jest obywatelem Państwa Polskiego, lub ma zamieszkanie w kraju.

Art. 36. Wartość majątku nieruchomego i ruchomego, znajdującego się zagranicą, wlicza się do podstawy wymiaru, jeżeli spadkodawca lub darujący był w dniu otwarcia spadku lub zdziałania darowizny obywatelem Państwa Polskiego.

Jeżeli był cudzoziemcem, to majątek, znajdujący się zagranicą, nie podlega opodatkowaniu.

Art. 37. Wierzytelność poczytuje się za znajdującą się w kraju, jeżeli wierzyciel ma w kraju zamieszkanie.

Postanowienia art. 35 i 36, dotyczące nieruchomości, stosują się również do praw, wynikających z ciężarów rzeczowych (z zobowiązania przemysłowca górniczego do wynagrodzenia właściciela gruntu za użytkowanie wnętrza i t. p.).

Art. 38. Przy ustaleniu czystej wartości spadku lub majątku darowanego, zalicza się do ciężarów w przypadkach określonych w art. 35 i 36 podatek zapłacony obcemu państwu.

Art. 39. Jeżeli w przypadkach określonych w art. 35—37, należą do spadku lub majątku darowanego zarówno przedmioty, podlegające opodatkowaniu, jakoteż takie, których się nie wlicza do podstawy wymiaru, to celem ustalenia czystej wartości—o ile podatnik, lub władza skarbowa nie udowodni, że długi i ciężary w całości lub w części obciążają tylko przedmioty pierwsze lub tylko drugie—potrąca się taką część długów i ciężarów, jaka odpowiada stosunkowi ogólnej wartości przedmiotów, należących do podstawy wymiaru, do ogólnej wartości wszystkich przedmiotów nabytych.

Art. 40. Gdy majątek, podlegający opodatkowaniu, znajduje się w dwu lub więcej dzielnicach, to wymierzenie podatku nastąpi w tej dzielnicy,

w której spadkodawca zamieszkiwał, lub w której zdziałano akt darowizny. Jeżeli spadkodawca zamieszkiwał lub akt darowizny zdziałano poza dzielnicami, w których znajduje się majątek, podlegający opodatkowaniu, to Minister Skarbu postanowi, w której dzielnicy nastąpić ma opodatkowanie.

W wypadkach powyższych ustalenie, które przedmioty podlegają opodatkowaniu, oraz obliczenie podstawy wymiaru mają być dokonane dla każdego przedmiotu według przepisów, obowiązujących w danej dzielnicy. Co do terminu płatności oraz środków prawnych, stosują się przepisy, obowiązujące w dzielnicy, w której podatek wymierzono.

Art. 41. Ustęp 1 art. 51 Ros. Zbioru Ustaw o opłatach, jak również art. 280 tegoż Zbioru nie stosują się do darowizn.

Art. 42. Wykonanie niniejszych przepisów należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu z dn. 4 maja 1923 r. poz. 391 (do art. 5).

TABLICA

wskazująca skapitalizowaną wartość świadczenia, którego wartość roczna równa się 1 marce polskiej.

Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana	
	Mk.	fen.		Mk.	fen.		Mk.	fen.
1	1	0,0	29	17	66,3	57	23	22,0
2	1	96,2	30	17	98,4	58	23	32,7
3	2	88,6	31	18	29,0	59	23	43,0
4	3	77,5	32	18	58,9	60	23	52,8
5	4	63,0	33	18	87,4	61	23	62,4
6	5	45,1	34	19	14,8	62	23	71,5
7	6	24,2	35	19	41,1	63	23	80,3
8	7	00,2	36	19	66,5	64	23	88,7
9	7	73,3	37	19	90,8	65	23	96,9
10	8	43,5	38	20	14,3	66	24	04,7
11	9	11,1	39	20	36,8	67	24	12,2
12	9	76,0	40	20	58,5	68	24	19,4
13	10	38,5	41	20	79,3	69	24	26,4
14	10	98,6	42	20	99,3	70	24	33,0
15	11	56,3	43	21	18,6	71	24	39,5
16	12	11,8	44	21	37,1	72	24	45,6
17	12	65,2	45	21	54,9	73	24	51,6
18	13	16,6	46	21	72,0	74	24	57,3
19	13	65,9	47	21	88,5	75	24	62,8
20	14	13,4	48	22	04,3	76	24	68,0
21	14	59,0	49	22	19,5	77	24	73,1
22	15	02,9	50	22	34,2	78	24	78,0
23	15	45,1	51	22	48,2	79	24	82,7
24	15	85,7	52	22	61,8	80	24	87,2
25	16	24,7	53	22	74,8	81	24	91,5
26	16	62,2	54	22	87,3	82	24	95,7
27	16	98,3	55	22	99,3	83	24	99,7
28	17	33,0	56	23	10,9	84	25	00,0
						i wyżej		

Załącznik 3 do rozp. Min. Skarbu z dn. 4 maja 1923 r. poz. 391 (do art. 9).

TARYFA OPODATKOWANIA SPADKÓW I DAROWIZN.

Pozycja	Określenie podatnika według jego znamion osobistych, w szczególności według jego stosunku do spadkodawcy lub darującego	Czysta wartość otrzymanego majątku w markach polskich														
		do 600 tysięcy.	ponad 600 tys. do 2 milionów	ponad 2 mil. do 3 miljon.	ponad 3 mil. do 6 miljon.	ponad 6 mil. do 12 miljon.	ponad 12 mil. do 24 miljon.	ponad 24 mil. do 48 miljon.	ponad 48 mil. do 90 miljon.	ponad 90 mil. do 150 miljon.	ponad 150 mil. do 240 miljon.	ponad 240 mil. do 360 miljon.	ponad 360 mil. do 480 miljon.	ponad 480 mil. do 600 miljon.	ponad 600 mil. do 1 miljarda	ponad 1 miljard
		Podatek wymierza się według niżej podanej stopy procentowej														
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
1	Małżonek. Zstępny	—	—	—	—	—	3	4	5	6	8	10	12	14	17	25
2	Wstępny. Przysposobiony. Zięć lub synowa	—	3	4	5	6	7	8	10	12	15	18	21	25	25	25
3	Rodzeństwo rodzone lub przyrodnie. Dzieci rodzeństwa. Pasierb.	—	4	6	8	11	14	17	20	23	26	29	32	36	36	36
4	Krewni do 4 stopnia, wyżej nie wymienieni (rodzeństwo rodziców, rodzeństwo dziadków, wnukowie rodzeństwa, rodzeństwo stryjeczne lub cioteczne)	—	7	9	11	14	17	20	24	28	32	36	40	45	45	45
5	Fundacja, zakład, zrzeszenie lub związek samorządny, mające siedzibę w Państwie Polskiem — co do majątku, otrzymanego na podstawie rozporządzenia ostatniej woli lub darowizny na cele dobroczynne, nauki lub nauczania	—	—	—	3 ¹⁾	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6	Inni	—	10	14	18	22	26	30	35	40	45	50	55	60	60	60

1) Stawkę tę stosuje się tylko do majątków, wynoszących ponad 4,000.000 mk. (art. 16, punkt b);